

**ความสัมพันธ์เชิงคาโนนิคอลระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษา
พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้***

**CANONICAL RELATIONSHIP BETWEEN INSTRUCTIONAL LEADERSHIP
OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND TEACHER LEADERSHIP OF THE
PRIMARY SCHOOL IN THE SOUTHERN BORDER PROVINCES**

ทิตนา แสงระวี*, रेชา ชูสุวรรณ, คณิตา นิจจรัลกุล, วุฒิชัย เนียมเทศ

Thisana Sangravee, Recha Choosuan, Kanita Nitjvarunkul, Wuttichai Niemted

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Prince of Songkla University, Thailand

*Corresponding author Email: thisana.sangravee@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาอัตราและแบบแผนความสัมพันธ์สูงสุดระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำของครู 2) ศึกษาค่าน้ำหนักความสำคัญคาโนนิคอลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลระหว่างชุดตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับชุดตัวแปรด้านภาวะผู้นำของครู 3) วิเคราะห์ตัวแปรคาโนนิคอลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำของครู เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้กระบวนการวิจัยแบบสหสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 285 คน และครู 570 คน รวมทั้งสิ้น 855 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม 2 ฉบับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) อัตราและแบบแผนความสัมพันธ์สูงสุดระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับครู มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในข้ามกลุ่ม 2) ค่าน้ำหนักความสำคัญคาโนนิคอลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลระหว่างชุดตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับของครู Root ที่ 1 และ Root ที่ 2 อธิบายความแปรปรวนร่วมได้ 75.00 เปอร์เซ็นต์ และ 2.53 เปอร์เซ็นต์ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สร้างพารามิเตอร์ชุดตัวแปรใหม่โดยใช้ชื่อว่า การเสริมสร้างสมรรถนะทางหลักสูตร

* Received April 24, 2022; Revised June 22, 2022; Accepted January 26, 2023

และบริบททางการเรียนรู้ กับการจัดคุณภาพการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และการจัดการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่อง 3) ผลการวิเคราะห์ตัวแปรประกอบหรือตัวแปรคาโนนิคอลจากค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับครู มีการเสริมสร้าง สมรรถนะทางหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับการจัดการคุณภาพการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และ การเสริมสร้างบริบททางการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์เชิงคาโนนิคอล, ชุดตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ, ผู้บริหาร สถานศึกษา, ครูในโรงเรียนประถมศึกษา, จังหวัดชายแดนภาคใต้

Abstract

The Objectives of this research article were to 1) to study the rate and the pattern of the highest relation between Instructional Leadership of School Administrators and Teacher Leadership of the Primary School in the Southern Border Provinces 2) to study the prominent weight of canonical from canonical correlation between Instructional Leadership of School Administrators and Teacher Leadership of the Primary School in the Southern Border Provinces. 3) to analysis composed variable or canonical variable from correlation coefficient between Instructional Leadership of School Administrators and Teacher Leadership of the Primary School in the Southern Border Provinces. This study was Quantitative Research. The sample ware 285 school administrators and 570 teachers. There were 855 respondents. The research were two instruments. The statistics in analyzing the data were Mean, Standard Deviation, Canonical Correlation Analysis. It was found that there was intercorrelation coefficient between instructional leadership of school administrators' variables and teacher leadership' variables. Canonical Correlation between Root 1 and Root 2 has Eigenvalues can explain variance of it 75% and 2.53% significance at the .05 level. Parameter of its called enhance competency in curriculum and enhance Learning environment with teachers creative education development and continuous learning. 3) to analysis composed variable or canonical variable from correlation coefficient between Instructional Leadership of School Administrators and Teacher Leadership of the Primary School in the Southern Border Provinces. It was found that to enhance competency in curriculum relation with creative

education development and enhance Learning environment relation with continuous learning.

Keywords: Canonical Relationship, Instructional Leadership, School Administrators, Teacher of the Primary School, The Southern Border Provinces

บทนำ

การศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคนที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะคุณลักษณะ และสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพและการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข อันจะนำไปสู่เสถียรภาพและความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) โดยมีครูเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษามีการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

ด้วยความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ระบุถึงผลกระทบต่อการจัดการศึกษา และเมื่อทำการพิจารณาเชิงลึกพบปัญหา 3 ประเด็น คือ คุณภาพการศึกษา โอกาสทางการศึกษา และปัญหาสวัสดิภาพสวัสดิการครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552) ซึ่งปัญหาดังกล่าว ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คุณภาพครู และคุณภาพของนักเรียนในพื้นที่อย่างสัมพันธ์กัน ดังนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังที่ Larson and others ได้กล่าวถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนความสำเร็จภายในสถานศึกษา อันส่งผลกระทบต่อบุคคลและทรัพยากรภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นหนึ่งในเงื่อนไขของปัจจัยที่ช่วยในการส่งเสริมให้การปฏิบัติงานของครูภายในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ (Larson, J. L., 2006) ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ Hopkins ที่กล่าวว่า การปฏิบัติงานของครูมีความเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและคุณภาพทางการศึกษา (Hopkins, D., 1993)

ซึ่งจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นบุคคลต้นแบบทางการเรียนรู้ สนับสนุน และเปิดโอกาสในการเรียนรู้ของครู เพื่อให้ครูเกิดความต้องการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การปฏิบัติงานอย่างมีอาชีพ การบูรณาการในการสอนอย่างสร้างสรรค์ และก้าวทันการเปลี่ยนแปลงกับสภาพสังคมโดยรอบอย่างต่อเนื่อง

จากสภาพความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์เชิงคาโนนิคอลระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งผลการวิจัยจะนำไปใช้เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การพัฒนาภาวะผู้นำของครูที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอัตราและแบบแผนความสัมพันธ์สูงสุดระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อศึกษาคำนำหนักความสำคัญคาโนนิคอลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
3. เพื่อวิเคราะห์ตัวแปรประกอบหรือตัวแปรคาโนนิคอลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ (correlational research) ที่เก็บข้อมูลปฐมภูมิโดยการสำรวจและเก็บข้อมูลจากประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1,035 โรงเรียน สุ่มกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้จำนวน 285 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 285 คน และครูในโรงเรียนพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 570 คน รวมทั้งสิ้น 855 คน โดยใช้โปรแกรมตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จำนวน 2 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ข้อมูลทั่วไป 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา 3) แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการสอน 4) แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาครูและบุคลากร 5) แบบสอบถามเกี่ยวกับการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ และฉบับที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำของครู ประกอบด้วย 1) ข้อมูลทั่วไป 2) แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ 4) แบบสอบถามเกี่ยวกับการคิดอย่างสร้างสรรค์ 5) แบบสอบถามเกี่ยวกับการก้าวทันการเปลี่ยนแปลง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลการวิจัย โดยการส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการวิจัย พร้อมด้วยแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และเมื่อได้รับแบบสอบถามกลับแล้ว ได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำผลการตอบไปดำเนินการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการ ดังนี้ 1) แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์โดยจำแนกข้อมูลตามเพศ และวุฒิการศึกษา โดยวิธีการหาความถี่ ค่าร้อยละ และ 2) แบบสอบถามตอนที่ 2,3,4 และ 5 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การบริหารจัดการสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและการสอน การพัฒนาครูและบุคลากร การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ และข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำของครู ประกอบด้วย การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ การคิดอย่างสร้างสรรค์ และการก้าวทันการเปลี่ยนแปลง หาค่าเฉลี่ย (Mean) หาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อทราบระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และระดับภาวะผู้นำของครู

ผลการวิจัย

1. อัตราและแบบแผนความสัมพันธ์สูงสุดระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีผลการวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของชุดตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและชุดตัวแปรด้านภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ตัวแปร		$\bar{X}$	SD
ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	- ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.34	0.272
	- ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน	4.30	0.235
สถานศึกษา	- ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร	3.81	0.578
	- ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ	4.17	0.293
ด้านภาวะผู้นำของครู	- ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.58	0.373
	- ด้านการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ	3.97	0.618
	- ด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์	4.65	0.526
	- ด้านการก้าวทันการเปลี่ยนแปลง	4.61	0.711

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในโรงเรียนประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีทัศนะต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.34, S.D. = 0.272) และด้านการพัฒนาครูและบุคลากรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = 3.81, S.D. = 0.578) ส่วนด้านภาวะผู้นำของครู เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = 4.65, S.D. = 0.526) และด้านการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = 3.97, S.D. = 0.618)

2. ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และภาวะผู้นำของครูแต่ละตัว ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในข้ามกลุ่มระหว่างตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับด้านภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการวิเคราะห์ปรากฏผลดังตารางที่ 2 - 4 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู

ตัวแปร	X1	X2	X3	X4
X1	1.0000	0.4095	0.2243	0.4458
X2		1.0000	0.2012	0.2434
X3			1.0000	0.3019
X4				1.0000

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู พบว่า ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษากับด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในกลุ่มสูงสุด ($r_{x1 \times 4} = 0.4458$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษากับด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ($r_{x1 \times 2} = 0.4095$) และด้านการพัฒนาครูและบุคลากรกับด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ($r_{x3 \times 4} = 0.3019$) ส่วนด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอนกับด้านการพัฒนาครูและบุคลากร ($r_{x2 \times 3} = 0.2012$) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในกลุ่มต่ำสุด

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวแปรด้านภาวะผู้นำของครู

ตัวแปร	Y1	Y2	Y3	Y4
Y1	1.0000	0.5566	0.7224	0.2064
Y2		1.0000	0.5450	0.0897
Y3			1.0000	0.2542
Y4				1.0000

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวแปรด้านภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาับด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในกลุ่มสูงสุด ($r_{Y1Y3} = 0.7224$) รองลงมาด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาับด้านการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ ($r_{Y1Y2} = 0.5566$) และด้านการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพกับด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์ ($r_{Y2Y3} = 0.5450$) ส่วนด้านการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพกับด้านการก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ($r_{Y2Y4} = 0.0897$) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในกลุ่มต่ำสุด

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในข้ามกลุ่มระหว่างตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา กับตัวแปรด้านภาวะผู้นำของครู

ตัวแปร	Y1	Y2	Y3	Y4
X1	0.3141	0.2887	0.2030	0.0849
X2	0.5307	0.3699	0.4183	0.1888
X3	0.4407	0.3058	0.3440	0.1942
X4	0.2579	0.2101	0.1285	0.0971

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในข้ามกลุ่ม ระหว่างตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู กับตัวแปรด้านภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ด้าน

การพัฒนาหลักสูตรและการสอนกับด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ข้ามกลุ่มระหว่างตัวแปรสูงสุด ($r_{X2Y1} = 0.5307$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรกับด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($r_{X3Y1} = 0.4407$) และด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอนกับด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์ ($r_{X2Y3} = 0.4183$) ส่วนด้านการบริหารจัดการสถานศึกษากับด้านการก้าวทันการเปลี่ยนแปลง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ข้ามกลุ่มระหว่างตัวแปรต่ำสุด ($r_{X1Y4} = 0.0849$)

3. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรประกอบหรือตัวแปรคาโนนิคอลลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ปรากฏผลดังตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิคอลและค่าน้ำหนักมาตรฐานคาโนนิคอล ระหว่างชุดตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู และชุดตัวแปรด้านภาวะผู้นำของครู และการทดสอบความมีนัยสำคัญของสหสัมพันธ์คาโนนิคอล

ประเภทของตัวแปร	ชื่อตัวแปร	ค่าน้ำหนักมาตรฐานคาโนนิคอล	
		ชุดที่ 1	ชุดที่ 2
ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	- ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	0.508347	0.696009X2
	- ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน	0.831622X1	- 0.097217
	- ด้านการพัฒนาครูและบุคลากร	0.700824X1	- 0.065901
	- ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ	0.416322	0.729873X2
ด้านภาวะผู้นำของครู	- ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา	0.9675325Y1	- 0.0630030
	- ด้านการปฏิบัติงานอย่างมีอาชีพ	0.6851918	0.5810703Y2
	- ด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์	0.7477280Y1	- 0.3372767
	- ด้านการก้าวทันการเปลี่ยนแปลง	0.3712030	- 0.590737Y2
สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Eigen Value)		0.428574	0.024672
สหสัมพันธ์คาโนนิคอล		0.654656	0.557073
การแจกแจงแบบไคสแควร์		77.56353	3.97340
Lambda Prime		0.554418	0.970236
Prop.		0.000000*	0.013143*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

X1 ค่าที่มีน้ำหนักเด่นกลุ่มแรกในชุดที่ 1

Y1 ค่าที่มีน้ำหนักเด่นกลุ่มสองในชุดที่ 1

X2 ค่าที่มีน้ำหนักเด่นกลุ่มแรกในชุดที่ 2

Y2 ค่าที่มีน้ำหนักเด่นกลุ่มสองในชุดที่ 2

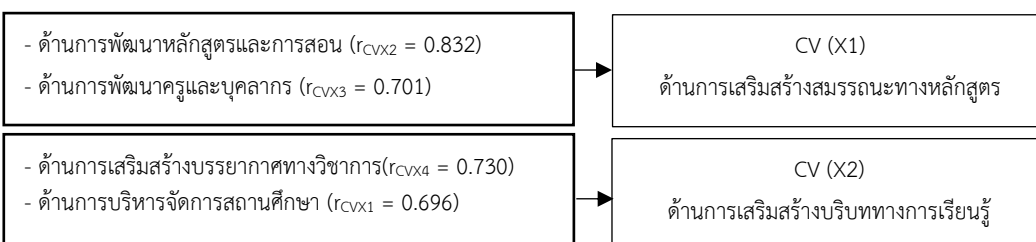

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่าสหสัมพันธ์คานอนิคอลและค่าน้ำหนักมาตรฐานคานอนิคอลระหว่างชุดตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู และชุดตัวแปรด้านภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยในชุดที่ 1 มีค่าสหสัมพันธ์คานอนิคอลเท่ากับ 0.6547 แสดงว่าตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งผลต่อตัวแปรด้านภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้สูงสุดร้อยละ 65.47 และเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักมาตรฐานคานอนิคอลมีค่าน้ำหนักมากในชุดที่ 1 ของกลุ่มตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน และด้านการพัฒนาครูและบุคลากร โดยมีค่าน้ำหนัก 0.832 และ 0.701 ตามลำดับ และผู้วิจัยได้ตั้งชื่อว่า ด้านการเสริมสร้างสมรรถนะทางหลักสูตร ส่วนค่าน้ำหนักมาตรฐานคานอนิคอลมากในชุดที่ 1 ของตัวแปรด้านภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์ โดยมีค่าน้ำหนัก 0.968 และ 0.748 ตามลำดับ และผู้วิจัยได้ตั้งชื่อว่า ด้านการจัดการคุณภาพการศึกษาอย่างสร้างสรรค์

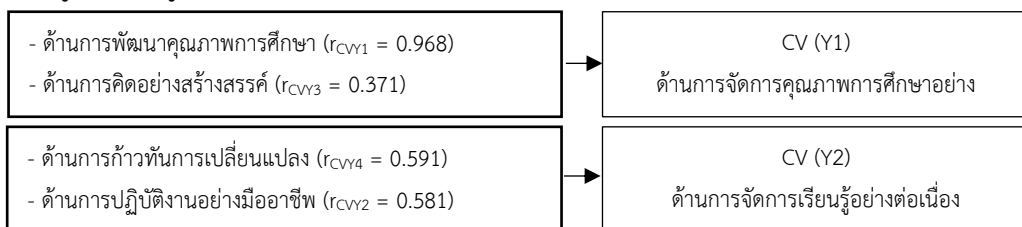
ในชุดที่สอง มีค่าสหสัมพันธ์คานอนิคอลเท่ากับ 0.5571 แสดงว่าตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งผลต่อตัวแปรด้านภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้สูงสุดร้อยละ 55.71 เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักมาตรฐานคานอนิคอลมีค่าน้ำหนักมากในชุดที่ 2 ของกลุ่มตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู คือ ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ และด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มีค่าน้ำหนัก 0.730 และ 0.696 ตามลำดับ และผู้วิจัยได้ตั้งชื่อว่า ด้านการเสริมสร้างบริบททางการเรียนรู้ ส่วนค่าน้ำหนักมาตรฐานคานอนิคอลมากในชุดที่ 2 ของตัวแปรด้านภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ด้านการก้าวทันการเปลี่ยนแปลง และด้านการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ มีค่าน้ำหนัก 0.591 และ 0.581 ตามลำดับ และผู้วิจัยได้ตั้งชื่อว่า ด้านการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

จากตารางที่ 5 สามารถเขียนความสัมพันธ์รายคู่ได้ดังนี้

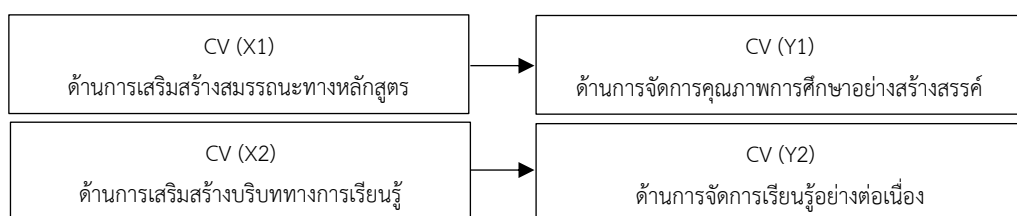
ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู

ภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ความสัมพันธ์ของตัวแปรคาโนนิคอล

จากแผนภาพความสัมพันธ์ของตัวแปรคาโนนิคอล พบว่าชุดแรก การเสริมสร้างสมรรถนะทางหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับการจัดการคุณภาพการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และชุดที่สอง การเสริมสร้างบริบททางการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นของทั้งสองชุด จะสัมพันธ์กันภายในคู่เท่านั้น จะไม่เกิดเป็นความสัมพันธ์ข้ามคู่ของตัวแปร

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาอัตราและแบบแผนความสัมพันธ์สูงสุดระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ข้ามกลุ่มของตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู กับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในกลุ่มสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอนกับด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ข้ามกลุ่มระหว่างตัวแปรสูงสุด สอดคล้องกับ ประเสริฐ พิชผล ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคใต้ พบว่า การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ มีแนวดำเนินการโดยการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาและชุมชน การนำผลมาวางแผนพัฒนาหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรมีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับเป้าหมายการจัดการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกำหนดเป้าหมาย การนำผลการประเมิน มาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร มีการนิเทศ

ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ที่เป็นผลของการจัดการเรียนการสอนของครู และการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ (ประเสริฐพิชผล, 2560) และผลการวิจัยของ วันเผด็จ มีชัย ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงาน วิชาการในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น พบว่า ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอนส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารเป็นผู้นำในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพ (วันเผด็จ มีชัย, 2554)

2. เพื่อศึกษาคำนำหนัความสำคัญค่านิโคลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คานอนิโคลระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู กับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีรายละเอียดดังนี้ 1) มีสหสัมพันธ์คานอนิโคลและคำนำหนักมาตรฐานคานอนิระหว่างชุดตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ชุดที่หนึ่ง ได้ค่าสหสัมพันธ์คานอนิโคล ซึ่งทำให้ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งผลต่อด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน ได้สูงสุดร้อยละ 83.20 และชุดที่สอง ได้ค่าสหสัมพันธ์คานอนิโคล ซึ่งทำให้ตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ส่งผลต่อด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ ได้สูงสุดร้อยละ 73.0 และ 2) มีสหสัมพันธ์คานอนิโคลและคำนำหนักมาตรฐานคานอนิระหว่างชุดตัวแปรด้านภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ชุดที่หนึ่ง ตัวแปรด้านภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลต่อด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้สูงสุดร้อยละ 96.80 และชุดที่สอง ตัวแปรด้านภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลต่อด้านการก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ร้อยละ 59.10 จากผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ แสดงว่าปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีความสัมพันธ์ต่อชุดตัวแปรตามที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีน้ำหนักมากน้อยแตกต่างกัน เนื่องจากการแสดงออกทางภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และภาวะผู้นำของครูมีความแตกต่างกัน เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างเป็นรูปธรรม จากผลการวิจัยเป็นเช่นนี้แสดงว่ามีความสัมพันธ์ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำของครูเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ความสำคัญต่อการดำเนินการด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอน การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการภายในสถานศึกษา ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเด็ก อันเกิดจากการก้าวทันการเปลี่ยนแปลงหรือการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของครู

สอดคล้องกับ ปวีณา บุทธิจักร ที่ได้ทำการศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ควรมีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลาง กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน วางแผนเตรียมความพร้อมให้กับครูในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2) การพัฒนานักเรียน ผู้บริหารต้องติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และส่งเสริมให้ครูนำเสนอพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน มีการดำเนินการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนร่วมมือกับผู้ปกครองนักเรียน 3) การพัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากร ผู้บริหารควรสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาวิชาชีพครู ซึ่งเป็นกิจกรรมที่สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของโรงเรียน และ 4) การนิเทศการศึกษา ผู้บริหารต้องสร้างขวัญและกำลังใจแก่ครูและบุคลากรจัดอบรมเพื่อให้เกิดทักษะแก่บุคลากรในสถานศึกษา (ปวีณา บุทธิจักร, 2564) และเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ Ohlson ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร วัฒนธรรมโรงเรียน และลักษณะของครูคุณภาพ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน จากการวิจัยพบว่า สถานศึกษาที่มีวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันจะคาดการณ์ได้ว่ามีความร่วมมือกันระหว่างครูที่มีประสบการณ์สอนมากและผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการในด้านความก้าวหน้าของนักเรียน และการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ตัวแปรทั้งสองช่วยให้นักเรียนขาดเรียนลดลงร้อยละ 22.56 อีกทั้งปัญหานักเรียนออกกลางคันจะลดลงได้ถึงร้อยละ 4.81 (Ohlson, M., 2009) ดังจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำของครู ให้เกิดการพัฒนาด้านตนเองในทางวิชาชีพ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของศิษย์ และการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกันระหว่างครูและผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการส่งเสริมทางวิชาการ

3. ผลการวิเคราะห์ตัวแปรประกอบหรือตัวแปรคาโนนิคอลจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู กับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้สรุปได้ว่า ชุดแรก การเสริมสร้างสมรรถนะทางหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับการจัดการคุณภาพการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ จากผลการวิจัยเป็นเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา คือ การสร้างความตระหนักต่อการส่งเสริมสมรรถนะด้านหลักสูตรแก่คณะครูและบุคลากรภายในสถานศึกษาเพื่อให้คณะครูและบุคลากรให้ความสำคัญต่อการประยุกต์ใช้หลักสูตรสู่ระดับห้องเรียนอย่างสร้างสรรค์ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน เนื่องจากครูอาจมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไม่มากเพียงพอ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสมรรถนะด้านหลักสูตร

ของครูให้ดียิ่งขึ้น เพื่อประโยชน์ด้านการจัดการเรียนรู้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ทางการศึกษา โดยมีครูซึ่งมีบทบาทสำคัญทางตรงต่อการพัฒนาคุณภาพแก่ผู้เรียน สอดคล้องกับ Chell กล่าวว่า การส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารในการปรับปรุงการสอนของครูให้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นผู้บริหารจึงมีหน้าที่ในการหาแนวทางในการจัดการศึกษาไปพร้อมกับการได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่วนชุดที่สอง คือ การเสริมสร้างบริบททางการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Chell, J., 2001)

จากผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ส่งผลต่อบรรยากาศทางการเรียนรู้ หรือความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูและผู้เรียนภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ Glickman ที่กล่าวว่า ผู้บริหารในฐานะผู้นำทางวิชาการ เป็นบุคคลสำคัญในการส่งเสริมสภาพแวดล้อมในโรงเรียน อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ของนักเรียน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้มีผลต่อขวัญกำลังใจที่ดีของครู และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สูงขึ้น การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ต้องอาศัยความร่วมมือ ทั้งจากผู้บริหารและทีมงานในโรงเรียน เพื่อแยกแยะระหว่างปัจจัยที่สร้างสรรค์บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้กับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Glickman, C. D. et al., 2007) ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องหากกลยุทธ์เพื่อใช้ในการส่งเสริม สนับสนุนปัจจัยที่สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ และพิชิตปัจจัยที่เป็นอุปสรรคขัดขวางบรรยากาศในการเรียนรู้โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้บริหารโรงเรียน และครูในโรงเรียน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องนี้ สรุปได้ว่า อัตราและแบบแผนความสัมพันธ์สูงสุดระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ข้ามกลุ่มของตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู กับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในกลุ่มสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอนกับด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ข้ามกลุ่มระหว่างตัวแปรสูงสุด การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษากับด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในกลุ่มสูงสุด และด้านการพัฒนาหลักสูตรและการสอนกับด้านการพัฒนาครูและบุคลากร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในกลุ่มต่ำสุด ส่วนค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวแปรด้านภาวะผู้นำของครู ด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษากับด้านการคิดอย่างสร้างสรรค์มีค่า

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในกลุ่มสูงสุด และด้านการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพกับด้านการก้าว
ทันการเปลี่ยนแปลง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในกลุ่มต่ำสุด หากทำการพิจารณาค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในข้ามกลุ่ม ระหว่างตัวแปรด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร
สถานศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู กับตัวแปรด้านภาวะผู้นำของครู ด้าน
การพัฒนาหลักสูตรและการสอนกับด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์ข้ามกลุ่มระหว่างตัวแปรสูงสุด ส่วนด้านการบริหารจัดการสถานศึกษากับด้านการ
ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ข้ามกลุ่มระหว่างตัวแปรต่ำสุด และผลจาก
การวิเคราะห์ตัวแปรประกอบหรือตัวแปรคาโนนิคออกจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำของครู ชุดแรก คือ การเสริมสร้าง
สมรรถนะทางหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับการจัดการคุณภาพการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และชุด
ที่สอง คือ การเสริมสร้างบริบททางการเรียนรู้มีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
สมควรอย่างยิ่งที่ผู้บริหารระดับกระทรวงศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของ
โรงเรียนประถมศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และให้ความสำคัญต่อการพัฒนาภาวะ
ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อ
เสริมสร้างสมรรถนะทางหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับการจัดการคุณภาพการศึกษาอย่าง
สร้างสรรค์ เพราะสมรรถนะทางหลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการคุณภาพทางการศึกษาของ
ครูที่มีต่อศิษย์ สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากร
ทางการศึกษาร่วมกัน ทั้งในส่วนของหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา เพื่อให้ครูมีความรู้
ความเข้าใจในการพัฒนาหลักสูตร อันนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษาต่อไป 2)
ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องต่อครูทั้ง
ทางตรงและทางอ้อม ผ่านการใช้ช่องทางการเรียนรู้ การเข้าร่วมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง
วิชาชีพ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ดังนั้น ผู้อำนวยการโรงเรียนควรให้การ
สนับสนุนและส่งเสริมสภาพแวดล้อมทางกายภาพในการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อการ
พัฒนาตนเองอย่างเป็นรูปธรรมของครู ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรมีการศึกษา
รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำของครู
ในโรงเรียนประถมศึกษาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ 2) ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษาจากแนวคิดหรือทฤษฎีของบุคคลอื่น 3) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับภาวะ
ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนต้นแบบหรือโรงเรียนที่มีประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสูง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: ศุภสมาคมราชวสุ.
- ประเสริฐ พิษผล. (2560). รูปแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในภาคใต้. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 9(2), 319 – 345.
- ปวีณา บุทธิจักร. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 10 (37), 210- 220.
- วันเพ็ญ มีชัย. (2554). ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 5(2), 79 – 85.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560 - 2579. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- Chell, J. (2001). Introducing principal to the role of instructional leadership: A summary of master' s project. Retrieved February 4, 2022, from <http://www.ssta.sk.ca/research/leadership/95-14.html>
- Glickman, C. D. et al. (2007). Supervision and instructional leadership. New York: Parson Educational.
- Hopkins, D. (1993). A teacher's guide to classroom research. Buckingham: Open University Press.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Larson, J. L. (2006). Subjective fatigue, influencing variable, and consequences in chronic obstructive pulmonary disease. Nursing Research, 55(1), 10 - 17.
- Ohlson, M. (2009). A study of school culture, leadership, teacher quality and student outcomes via a performance framework in elementary schools participating in a schoolreform initiative. Retrieved 2022 4, January, from <http://proquest.umi.com/pqdweb?did=1845692191&Fmt=2&clientId=71090&RQT=309&VName=PQD>